

Informativni centar za tehničke propise u Republici Srbiji- TBT Enquiry point

Kamena sala MFP
22. februar 2013. godine

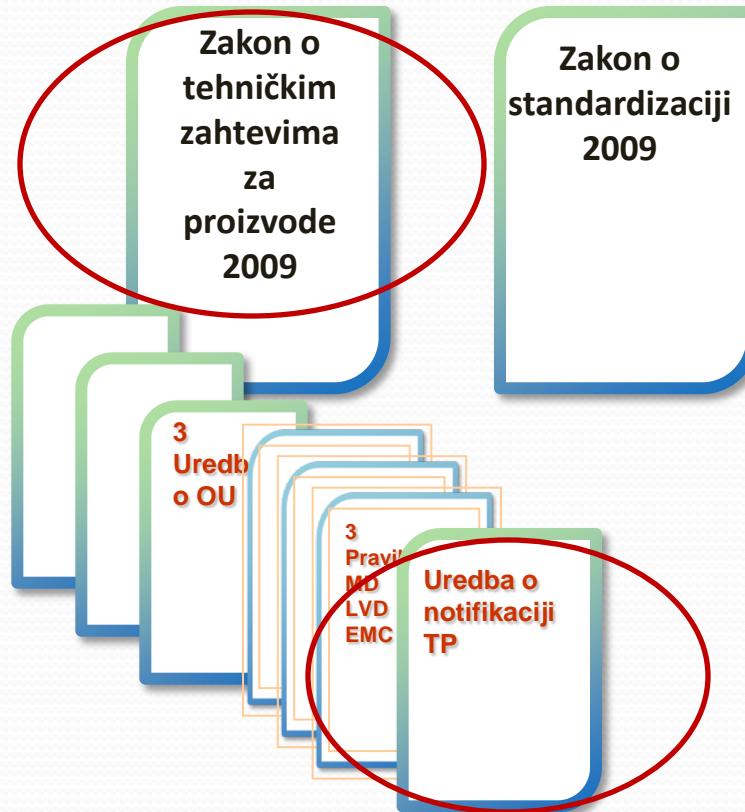
Sadržaj

- Zašto seminar ?
- Pravni okvir za uspostavljanje i rad TBT Info centra
- Obaveze iz Uredbe
- Kako je zamišljen rad Enquiry pointa RS?
- Web portal/softverska aplikacija TEHNIS

Pravni okvir za rad TBT Info-centra

Primena principa transparentnosti TBT Sporazuma STO u Srbiji

- Uredba o postupku prijavljivanja i načinu informisanja koji se odnose na tehničke propise, ocenjivanje usaglašenosti i standarde
- Informativni centri (Enquiry point)
  - MFP – za tehničke propise, postupke ocenjivanja usaglašenosti
  - ISS – za standarde
- TEHNIS portal+baze podataka – IT alat za efikasan rad Informativnog centra za tehničke propise

Uredba o prijavljivanju i informisanju o tehničkim propisima

Primena i izuzeci – član 2.

Odredbe ove uredbe primenjuju se na tehničke propise, postupke ocenjivanja usaglašenosti i standarde za **industrijske i poljoprivredne proizvode**, uključujući i proizvode od ribe, osim na one koji se donose prvenstveno radi zaštite radnika pri upotrebi proizvoda ukoliko ne utiču na proizvode.

Odredbe čl. 15. do 28. ove uredbe primenjuju se i na tehničke propise za usluge informacionog društva, osim tehničkih propisa koji sadrže pravila za:

- 1) radijsko emitovanje;
- 2) televizijsko emitovanje;
- 3) telekomunikacione usluge;

Predmet i primena Uredbe

- **Uredbom se utvrđuje**
  - okvir za sprovođenje prijavljivanja srpskih tehničkih propisa i standarda u fazi njihove pripreme,
  - postupanje nadležnih organa u Republici Srbiji po prijemu inostranih prijava drugih država
  - Pružanje informacija o tehničkim propisima, postupcima ocenjivanja usaglašenosti i standardima.
- **Primena** - tehnički propisi, postupci OU, standardi za sve industrijske i poljoprivredne proizvode uključujući i proizvode od ribe.

Šta je TEHNIČKI PROPIS?

TEHNIČKI PROPIS - definicija

Sporazum TBT STO	<p>Dokument kojim se regulišu karakteristike proizvoda ili njihovih relevantnih metoda proizvodnje i prerade, uključujući administrativne odredbe u primeni sa kojima mora da postoji usaglašenost. On takođe može da sadrži ili da se bavi potpuno ili delimično terminologijom, simbolima, zahtevima u vezi s pakovanjem, označavanjem ili obeležavanjem koji se primenjuju na proizvod, metod proizvodnje ili prerade.</p> <p>OBJAŠNJENJE: Definicija u ISO/IEC Vodiču 2 nije autonomna, već je zasnovana na tzv. sistemu "izgradnje bloka".</p>
Zakon o tehničkim zahtevima za proizvode i OU:	<p>Tehnički propis je svaki propis, kojim se, za pojedinačni proizvod, odnosno grupe proizvoda (u daljem tekstu: proizvod) uređuje najmanje jedan od sledećih elemenata:</p> <ul style="list-style-type: none"> 1)tehničke zahteve koje mora da ispunjava proizvod koji se isporučuje; 2)postupke ocenjivanja usaglašenosti; 3)zahteve za bezbednost proizvoda tokom veka upotrebe; 4)redovne i vanredne pregledе proizvoda tokom veka upotrebe; 5)isprave koje prate proizvod prilikom stavljanja na tržiste ili upotrebu; 6)znak i način označavanja proizvoda; 7)zahteve koje mora da ispuni telо za ocenjivanje usaglašenosti; 8)zahteve u pogledу pakovanja i obeležavanja.
SRPS ISO Uputstvo 2 (ISO Guide 2):	<p>Propis koji sadrži tehničke zahteve ili neposredno, ili pozivanjem na standard, tehničku specifikaciju ili pravilo prakse, ili obuhvatanjem sadržine navedenih dokumenata.</p> <p>NAPOMENA: Tehnički propis može biti dopunjен tehničkim uputstvom, koje ukazuje na neke od načina usklađivanja sa zahtevima propisa, tj. na odredbe za način zadovoljenja zahteva.</p>
Direktiva 98/34/EC i 98/48/EC:	<p>tehničke specifikacije i drugi zahtevi ili pravila za usluge, uključujući odgovarajuće administrativne odredbe čije pridržavanje na tržištu je obavezno, de jure ili de facto, vršenje usluge, osnivanje operatera za usluge ili korišćenje u državi članici ili u njenom značajnom delu, kao i zakoni, propisi ili administrativne odredbe države članice, osim onih iz člana 10, koje zabranjuju proizvodnju, uvoz, promet ili korišćenje proizvoda, ili zabranjuju izvođenje usluge ili njenog korišćenje, ili zabranjuju osnivanje operatera koji vrši uslugu (provajdera usluge).</p>

Obaveze u pogledu prijavljivanja tehničkih propisa u pripremi

Obaveze nadležnih ministarstava → Čl. 3-6.

Član 3.

Nadležno ministarstvo, odnosno organizacija nadležna za pripremu tehničkih propisa (u daljem tekstu: nadležni organ) dostavlja Ministarstvu finansija i privrede tehnički propis u pripremi, kada je on spremjan za slanje na mišljenje nadležnim organima, zajedno sa obaveštenjem ...

Obaveze MFP → Čl. 7.

Član 7.

MFPu skladu sa odredbama međunarodnog sporazuma, prijavljuje nadležnom međunarodnom telu tehnički propis u pripremi tako što, na osnovu primljenog obaveštenja iz člana 3. ove uredbe dostavlja podatke zahtevane odredbama tih sporazuma.

Министарство или друга организација
надлежна за припрему техничког прописа

ЗА ТЕХНИЧКИ ПРОПИС У ПРИПРЕМИ
ПРИЧВОДНИЧКИ ПОСТУПАК

- 1) податак о надлежном органу за техничку безбедност је припрема техничког прописа (брз телефон и факс, електронску адресу и податке о особи одређеној за комуникацију);
2) назив техничког прописа у припреми; **НЕ**
3) правни основ за доношење техничког прописа у припреми;
4) врсту, односно назив производа и друге податке ради ближе идентификације производа на које се технички пропис у припреми односи;
5) разлоге за доношење техничког прописа;
6) нормате о стандардима или техничким спецификацијама на које се технички пропис у припреми позива;
7) приказ садржаја техничког прописа у припреми;
8) очекиван датум доношења техничког прописа и његовог ступања на снагу;
9) назив прописа су прописом у припреми предвиђени за стављање ван склена;
10) податаке о међународним стандардима за производе који су предмет техничког прописа у припреми који се некористију као основа за његову израду, као и разлоге да њихово некоришћење:
11) процену да ли технички пропис треба пријавити у складу са одређеним међународним споразумом чији је потписник Република Србија;
12) податак да ли је текст техничког прописа достављен и на неком од страних језика.
- МНОЖИНСКИ ЗА УБИЈЕДВАЊА ТЕХНИЧКОГ ПРОПИСА

КОНСУЛТАЦИЈЕ

у којима се објасњавају детаљи усвојеног техничког прописа и да се узимају у обзир све посебне интересе

Припрема одговора на примедбе

Хитан случај – када је угрожена: безбедност, живот и здравље људи, животна средина или национална безбедност, односно када постоји реална опасност да ова добра буду угрожена

Министарство финансија и привреде
(Информативни центар за техничке прописе)

РЕГИСТАР ТЕХНИЧКИХ ПРОПИСА У ПРИПРЕМИ

Нацрт правилника о тех. и другим
захтевима за ...

ОДЛУКА
да ли се пријављује
ЕУ СТО
ЦЕФТА?

ДА

НЕ

Објављивање ОБАВЕШТЕЊА о Нацрту
на Web страни МФП

Обавештење о покретању поступка пријављивања и
захтев да се испоштује период мириовања «standstill
период»

Одговор на примедбу чланица СТО или ЕУ
- прихваћене, - депламишче, - неприхватање са
образложењем
Совјетствене комисије о кооперацији и пословима са Европском унијом

Секретаријат СТО/
Комитет ТВТ ЦЕФТА/
Европска Комисија

ПРИЈАВЉИВАЊЕ -
ОБРАЗАЦ за пријављивање

- текст напра (ако се захтева) или кратко обrazloženje t.p.
- образложене цели који се истичу приноси доношењем t.p.
- подаци о производима на које се технички пропис односи
- рок за достављање примедба
- ...

Примедбе чланица ЦЕФТА,
СТО или
чланица ЕУ

преговори о примедбама
ако је неопходно

Редован поступак пријављивања

Усаглашавање са примедбама

Prijem inostranih prijava

Poglavlje II PRIJAVLJIVANJE, tačka 4. *Prijem stranih prijava* uređuje pitanja koja se odnose na strane prijave.

Ovde je potrebno istaći **značaj potpunog i blagovremenog upoznavanja domaćih privrednih subjekata** sa stranim tehničkim propisima, odnosno standardima u fazi njihove pripreme, koji bi mogli predstavljati nedozvoljene prepreke prilikom izvoza na tržišta tih zemalja.

Odredbe članova 34–41. Uredbe omogućavaju da se na osnovu njihovih **komentara i predloga započne postupak pregovaranja u cilju otklanjanja nedozvoljenih prepreka slobodnoj međunarodnoj trgovini.**

WORLD TRADE ORGANIZATION

G/TBT/N/BRA/404
15 December 2010

(10-6738)
Original: English

NOTIFICATION

The following notification is being circulated in accordance with Article 10.6

1. Member to Agreement notifying: BRAZIL If applicable, name of local government involved (Article 3.2 and 7.2):
2. Agency responsible: National Institute of Metrology, Standardization and Industrial Quality – INMETRO Telephone: +(55) 21 25632821 Telefax: +(55) 21 25635637 E-mail: barreira.technicas@inmetro.gov.br Web-site: http://www.inmetro.gov.br/barreira.technicas Name and address (including telephone and fax numbers, e-mail and website addresses, if available) of agency or authority designated to handle comments regarding the notification shall be indicated if different from above:
3. Notified under Article 2.9.2 [ ], 2.10.1 [ ], 5.6.2 [X], 5.7.1 [ ], other:
4. Products covered (HS or CCCN where applicable, otherwise national tariff heading, ICS numbers may be provided in addition, where applicable): Road wheels for motor vehicles (HS 870870)
5. Title, number of pages and language(s) of the notified document: Ministerial Act No. 445, 19 November 2010 (35 pages, in Portuguese).
6. Description of content: Conformity assessment procedure for automotive wheels with a focus on safety through the establishment of a mandatory third party certification carried out by an accredited body, in order to reduce risks of accidents on public roads.
7. Objective and rationale, including the nature of urgent problems where applicable: Protection of human safety
8. Relevant documents: <ul style="list-style-type: none">
– (1) Brazilian Official Journal (<i>Diário Oficial da União</i>) No. 223, 23 November 2010, section 1, page 112;
– (2) Ministerial Act: No. 445, 19 November 2010 (<i>Portaria</i> No. 445, de 19 de novembro de 2010) issued by INMETRO;
– (3) Brazilian Official Journal (<i>Diário Oficial da União</i>);
– (4) Not stated.
9. Proposed date of adoption: 23 November 2010 Proposed date of entry into force: 23 November 2011
10. Final date for comments: Not applicable
11. Text available from: National enquiry point [X], or address, telephone and fax numbers, e-mail and website addresses, if available of the other body:

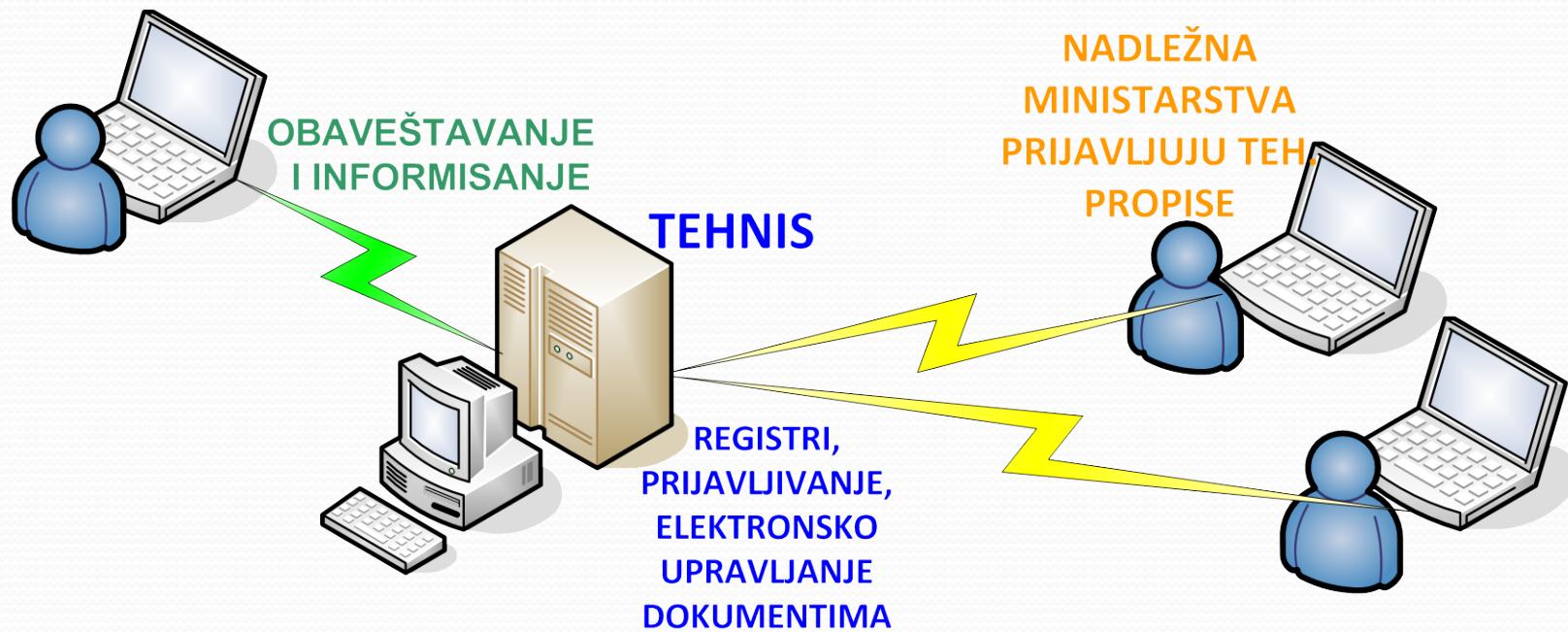
Informisanje

- Poglavlje III INFORMISANJE uređuje pružanje informacija domaćim i stranim zainteresovanim stranama u oblasti tehničkih propisa, standarda i postupaka ocenjivanja usaglašenosti.
- Članovima 41-43. propisuje se da MFP, odnosno ISS odgovaraju na razumne zahteve domaćih i stranih privrednih subjekata i drugih zainteresovanih strana.
- Prilikom pružanja informacija obezbeđen je jednak tretman domaćih i stranih zainteresovanih strana.

TEHNIS

WEB PORTAL

SOFTVERSKA APLIKACIJA

The screenshot shows a desktop environment with two windows open. The background window is the official website of the Ministry of Finance of the Republic of Serbia ([www.tehnis.mf.gov.rs](http://tehnis.mf.gov.rs)). It features a blue header with the coat of arms, the name of the ministry, and the sector for infrastructure quality. Below the header, there are news items and links for various documents. The foreground window is a software application titled "Tehnis - Windows Internet Explorer". It displays a user interface for managing user profiles. On the left, there's a sidebar with icons for "О ТЕХНИСУ" (About Tehnis), "ИМЕНОВАЊЕ ТЕЛА ЗА ОЦЕЊИВАЊЕ УСАГЛАШЕНОСТИ" (Naming of bodies for assessing compliance), "МАШИНЕ, ЛВД, ЕМС, ШФТОВИ, ЛИЧНА ЗАШТИТНА СЕРВЕР", "ОБАВЕЗА ПРИЈАВЉАЊА ИСПРАВЕ О УСАГЛАШЕНОСТИ", "ЧЛВКОПОРИТА", "ПИТАЊА И ОДГОВОРИ", and "ПРОЈЕКТИ СЕКТОРА". The main area contains text and two small icons: "Овлашћена тела" (Authorized bodies) and "Именоване тела" (Named bodies). The status bar at the bottom of the application window indicates "Protected Mode: Off" and "Local intranet | Protected Mode: Off".

Prilaz aplikaciji za korisnike izvan MFP

The screenshot displays two windows of the TEHNIS application running in Internet Explorer.

Left Window: A login screen titled "Пријављивање" (Login). It contains fields for "Корисничко име:" (Username) and "Шифра:" (Password). Below the fields is the text "ТЕХНИС вер.1.13.0.0". At the bottom left is a "Done" button, and at the bottom right is a "Cancel" button.

Right Window: A document selection dialog titled "Избор типа документа" (Select document type). It lists various document types under "Тип документа" (Document type), including:

- Документи уз Регистар НТП
- Документи уз Регистар ВТП
- Обавештење о усвајању ВТП
- Обавештење о стављању ВТП ван снаге
- Документи уз Регистар ИТОУ
- Обавештење о именовању ТОУ
- Обавештење о одузимању именовања ТОУ
- Документи уз Регистар ОТОУ
- Обавештење о одузимању овлашћења ТОУ
- Обавештење о овлашћењу ТОУ
- Документи уз Регистар ИНИ
- Обавештење о признатој иностраној исправи
- Обавештење о престанку важења решења о признавању ИНИ

To the right of the list, there is a descriptive text: "Опис: Изаберите тип документа" (Description: Select the document type). At the bottom right of the dialog are "Потврди" (Confirm) and "Одустани" (Cancel) buttons.

At the very bottom of the right window, it says "ТЕХНИС вер.1.13.0.0".

Both windows have a status bar at the bottom. The left window's status bar shows "Done" and "Cancel". The right window's status bar shows "Local intranet | Protected Mode: Off", a lock icon, and "100%".

Obaveštenje o novom tehničkom propisu u pripremi – Član 3. Uredbe

Član 3

Nadležno ministarstvo, odnosno organizacija nadležna za pripremu tehničkih propisa (u daljem tekstu: nadležni organ) dostavlja Ministarstvu ekonomije i regionalnog razvoja (u daljem tekstu: Ministarstvo) tehnički propis u pripremi, kada je on spremjan za slanje na mišljenje nadležnim organima, zajedno sa obaveštenjem koje sadrži naročito:

- 1) podatke o nadležnom organu (broj telefona i faksa, elektronsku adresu i podatke o osobi određenoj za komunikaciju);
  - 2) naziv tehničkog propisa u pripremi;
  - 3) pravni osnov za donošenje tehničkog propisa u pripremi;
  - 4) vrstu, odnosno naziv proizvoda i druge podatke radi bliže identifikacije proizvoda na koje se tehnički propis u pripremi odnosi;
  - 5) razloge za donošenje tehničkog propisa;
  - 6) podatke o standardima ili tehničkim specifikacijama na koje se tehnički propis u pripremi poziva, odnosno koji se koriste kao osnova za njegovu izradu;
  - 7) kratak sadržaj tehničkog propisa u pripremi;
  - 8) očekivan datum donošenja tehničkog propisa i njegovog stupanja na snagu;
  - 9) naziv propisa koji su propisom u pripremi predviđeni za stavljanje van snage;
  - 10) podatke o međunarodnim standardima za proizvode koji su predmet tehničkog propisa u pripremi koji se ne koriste kao osnova za njegovu izradu, kao i razloge za njihovo nekorишћenje;
  - 11) procenu da li tehnički propis u pripremi treba prijaviti u skladu sa određenim međunarodnim sporazumom čiji je potpisnik Republika Srbija;
  - 12) podatak da li je tekst tehničkog propisa dostupan i na nekom od stranih jezika.

Nadležni organ dostavlja podatke iz stava 1. ovog člana i u elektronском облику преко интернет портала Министарства.

Tehnis - Windows Internet Explorer

http://tehappwan/ETEHNIS/ Google

File Edit View Favorites Tools Help

Favorites Tehnis Google

Креирање Обавештења о НТП

Корисник: Миодраг Дуганџија
промена лозинке крај рада

Иво повезаност	Додатни подаци	Садржај	Анализа утицаја	Везе ка другим документима
Документ основни подаци	Основни подаци	Сажетак	Производи	Стандарди

Број обавештења:

Датум креирања обавештења: <M/d/yyyy>

Наслов:

Jezik	Наслов	<input style="width: 20px; height: 20px;" type="button" value="+"/>	
			<input style="width: 20px; height: 20px;" type="button" value="-"/>

Надлежни орган

Назив: Министарство економије и регионалног развоја

Контакт особа:

Име: <input type="text"/>	Звање: <input type="text"/>	Телефон: <input type="text"/>
Презиме: <input type="text"/>	еПошта: <input type="text"/>	Факс: <input type="text"/>

Правни основ:

Закон о техничким захтевима за производе и оцењивању
 Закон о здравственој исправности животних намирница и
 Закон о основама безбедности саобраћаја на путевима (С...
 Закон о ваздушном саобраћају ("Службени лист СРЈ", бр. ...)

Done Local intranet | Protected Mode: Off 100%

Dodatne funkcionalnosti TEHNISA – primena drugih podzakonskih akata ZOTZ

Избор типа документа

Тип документа	Опис:
▲ Документи уз Регистар НТП	Изберите тип документа
Обавештење о НТП	
Обавештење о повлачењу НТП из процедуре	
▲ Документи уз Регистар ВТП	
Обавештење о усвајању ВТП	
Обавештење о стављању ВТП ван снаге	
▲ Документи уз Регистар ИТОУ	
Обавештење о именовању ТОУ	
Обавештење о одузимању именовања ТОУ	
▲ Документи уз Регистар ОТОУ	
Обавештење о одузимању овлашћења ТОУ	
Обавештење о овлашћењу ТОУ	
▲ Документи уз Регистар ИНИ	
Обавештење о признатој иностраној исправи	
Обавештење о престанку важења решења о признавању ИНИ	

Planovi za budućnost

- Unapređenje saradnje sa nadležnim ministarstvima (obuka kontakt osoba za elektronsko dostavljanje obaveštenja o novinama koje se odnose na tehničke propise - u narednih mesec dana)
- Unapređenje TEHNIS portala i aplikativnog softvera
- Učešće u radu Komiteta 98/34 EK
- Učešće u radu TBT Komiteta STO
- Unapređenje u pogledu informisanja industrije o inostranim notifikacijama

Hvala na pažnji

miodrag.dugandzija@mfp.gov.rs

